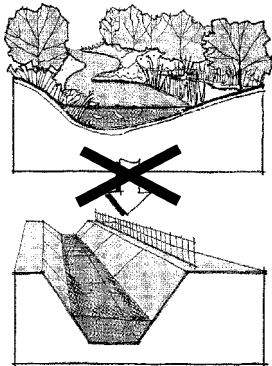

Джерела, струмки, річки - окраса і багатство нашої землі. Вони невтомні трудівники, напоюють і вічно омолоджують наші луки, поля, ліси, поновлюють їх щедродайність. Нашій душі завжди радісно бачити природний ландшафт з повноводною, швидкоплинною, чистою річкою або джерелом, ставком, озером.

В Україні понад 70 тис. малих річок, із яких 95% довжиною менше 10 км. Тільки в басейні Дніпра їх більше 15 тисяч.

Але малі річки України продовжують гинути! Їхня кількість зменшується, а вода в них стає небезпечною для нашого здоров'я і життя.

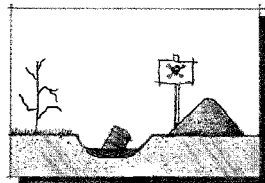
Чимало шкоди річкам завдала непродумана меліорація, що перетворила їх на нудні та безликі канали. Зникли залучини, плеса, перекати – ці мальовничі куточки природи.

Здоров'я річки дуже вразливе. Повсюдно порушуються положення Водного кодексу України. Практично ніде на водних об'єктах не дотримується режим водоохоронних зон

та прибережних захисних смуг.

Річка чутливо реагує на вирубку лісів у заплавах, розорювання берегів до води.

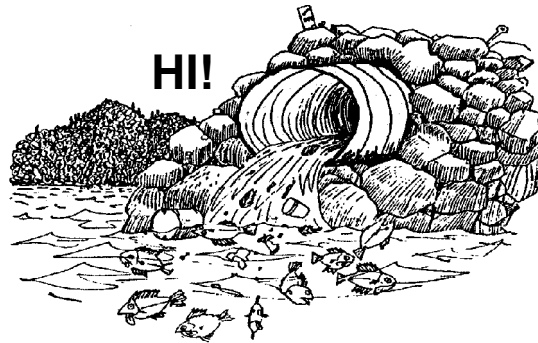
Ще згубніша дія пестицидів та добрив, які часто безперешкодно

Якість води в Україні постійно погіршується. Чверть об'єму забрудненої сточної води скидається в малі річки. Наприклад: за рівнем хімічного та бактеріального забруднення вода більшості річок басейну Дніпра класифікується як

змиваються або фільтруються у воду з полів, неочищених комунальних стоків, відходів промислових виробництв і тваринницьких комплексів.

Інколи окремі наші співвітчизники дають

великий особистий внесок у нищення річок: звалища побутового сміття по берегах у населених пунктах та поблизу них, розорані до води городи, кострища, порубані на дрова кущі та дерева, засмічені місця відпочинку, бензинові плями від вимитих на березі автомашин.

На жаль, останнім часом, пріоритети збереження

Річки забруднюються і зникають не лише в Україні. Це проблема більшості країн світу. Люди в багатьох країнах зрозуміли, що не можна покладатися лише на державу, сама вона ці проблеми вирішити не зможе. Через те й існують в усьому світі тисячі громадських організацій, які беруть участь у рятуванні малих річок.

довкілля, у тому числі і ті, що стосуються здоров'я річок, не є серед головних в Україні, навіть на найвищому державному рівні. Можна тут згадати проблеми будови Ташлицької ГАЕС на р. Пд. Буг, бажання влади знищити Дунайський біосферний заповідник, методичне знищення лісів у басейнах річок Українських Карпат, видобування гравію у їхніх руслах тощо.

З 1996 року Національний екологічний центр України, всеукраїнська громадська природоохоронна організація, започаткував загальнонаціональну акцію із захисту малих річок – «Жива

Вода», у якій взяли участь тисячі людей. Аналогічна акція відбулася у 1998 році.

Що можуть зробити громадські природоохоронні організації, групи активістів або навіть одна людина? Багато, якщо не сидіти склавши руки.

Можна розпочати з простого – звільнити декілька метрів берега від сміття, очистити струмок або джерело, посадити декілька дерев чи кущів верби, вільхи на березі річки. У школах можна провести спеціальні уроки, конкурси, написати твори, тощо на тему забруднення малих річок. Можна обстежити декілька кілометрів річки на предмет визначення точкових забруднень та знайти відповідальних за це.

Навіть окремих добровольців, зокрема старшокласників, може провести обстеження стану прибережних смуг найближчої водойми на відповідність вимогам Водного Кодексу України. Екологічні гуртки та громадські організації можуть організувати картування джерел забруднення та місць порушень режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, з'ясувати інші проблеми їхньої річки, а по цьому підготувати проект плану дій місцевої громади з оздоровлення річки та інші пропозиції для органів місцевої влади.

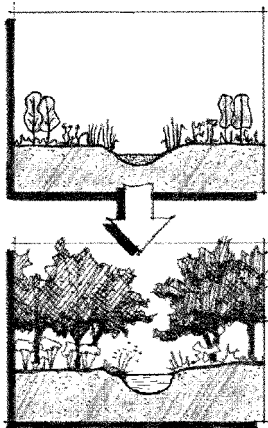
Пам'ятайте! "Водний кодекс України" — основний закон, який охороняє водні ресурси, допоможе Вам у Вашій благородній справі. Використайте існуюче законодавство!

Комплект інформаційних матеріалів для цього, розроблений Інститутом екології НЕЦУ можна отримати звернувшись до нас. Добрі поради в усіх куточках України щодо акції можуть надати також будь-хто з членів Всеукраїнської асоціації громадських природоохоронних організацій «Українська річкова мережа».

Дуже важливо, щоб одержані Вами результати були доведені до відома місцевої влади, органів місцевого самоврядування, оприлюднені в пресі, на радіо. Пишіть замітки та статті, проводьте інформаційні кампанії на захист малих річок!

Палітра можливої діяльності дуже багата!

Зрозуміло, що за кілька днів чи тижнів акції неможливо вирішити усі проблеми річок. Але суспільна функція участі у таких акціях – привернути увагу до проблеми та послугувати взірцем для інших, хто ще залишився байдужим!

Завтра може бути вже пізно. У Карпатах, у південних областях України, багатьох інших регіонах

нинішнє покоління вже розплачується за борги, зроблені попередніми поколіннями внаслідок нераціонального природокористування.

За пропозиціями багатьох учасників акцій "Жива вода" попередніх років буде підготовлено та видано брошуру з викладом результатів акції.

Закликаємо всіх, хто небайдужий до долі рідної природи, взяти участь у акції!

Загальнонаціональна акція продемонструє багаті можливості громадськості щодо вирішення питань охорони та оздоровлення річок, сприятиме підвищенню рівня екологічної свідомості пересічних громадян, а також децю покращить стан нашого довкілля.

Акція «Жива Вода – 2004. Спільні дії» зініційована Національним екологічним центром України у рамках діяльності Української річкової мережі за підтримки Чорноморської програми Wetlands International.

Мета акції – залучення широкої громадськості у співпраці зі ЗМІ та місцевою владою до практичних дій з охорони річок в Україні.

Анкета учасника акції "Жива вода – 2004. Спільні дії"

1. Прізвище, ім'я та по-батькові.
2. Назва організації (якщо ви є членом якоїсь громадської організації).
3. Контактні дані (адреса, телефон/факс, e-mail).
4. Чи брали Ви участь у попередніх акціях "Жива вода" (у 1996 та 1998 рр.)?
5. Якій річці, джерелу, водоймі Ви вирішили допомогти? Дайте її короткий опис.
6. В чому полягає ця допомога (Опишіть свою діяльність з охорони річок протягом акції і до неї)?
7. Чи плануєте Ви продовжувати цю діяльність. (Якщо так, то яким чином)?
8. Як місцева влада ставиться до Вашої діяльності?
9. Чи співпрацюєте Ви з місцевими органами влади? У чому полягає така співпраця?
10. Яким досвідом з оздоровлення річок Ви хотіли б поділитися з іншими?
11. Чи вважаєте Ви акцію "Жива вода" корисною, та, як на Ваш погляд можна її вдосконалити?

Пропозиції і досвід учасників акції будуть опубліковані у окремій брошурі та надіслані авторам!

Вклад у проведення акції кожного учасника буде розглянутий конкурсною комісією, а переможці отримають подарунки!

Чекаємо від Вас описи ходу та результатів акції у Вашій місцевості, статті, фото інші матеріали!

Адреса:

252025, Київ-25, а/с 89,
Національний Екологічний Центр
Ел.пошта: — nesu@i.kiev.ua

Українська річкова мережа

Національний екологічний центр України

ЗАПРОШУЮТЬ ВАС ВЗЯТИ
УЧАСТЬ У ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНІЙ АКЦІЇ

**"ЖИВА
ВОДА–2004.
СПІЛЬНІ ДІЇ"**

квітень 2004 р.